

מינהל התכנון - מחוז דרום
 חוק התכנון והבנייה, תשכ"ה - 1965
 אישור תכנית מס' 149/02/25
 הועדה המחוזית לתכנון ולבניה החליטה
 ביום 10/8/15 לאשר את התכנית
 התכנית לא נקבעה טענה אישור שר
 התכנית נקבעה טענה אישור שר
 מינהל מינהל התכנון יו"ר הועדה המחוזית

לשכת התכנון המחוזית
 מחוז דרום
 27-10-2015
 נתקבל

נספח נופי-סביבתי

תכנית אתר לכריית חרסית ממשית צפון,
 מספר 149/02/25

מחצבות חרסית מישור ימין חברת חסין אש בע"מ

ג'יאו-טב'בי יעוץ סביבתי בע"מ
 ת.ד. 215, מיתר 85025
 ח.פ. 51-2854415

רקע:

חברת חסין אש מעוניינת לקבל שטח מופר לכריית חרסיות (ראה מפה מס' 1) הממוקם מצפון לשטח התכנית הקיימת. התכנית החדשה תכלול תכנון מחודש של שלביות הכרייה בשטחי המחצבה. במסגרת השלביות יקבע כי שלב א' של הכרייה יתבצע בשטח המופר החדש, ושלב אחרון של הכרייה יתבצע ברצועה מז'-מע' בדרום השטח בצמוד לגבול התכנית. שלביות זו תבטיח כי השטחים בדרום התכנית ישמרו כשטחים פתוחים ולא נגועים לתקופה ארוכה. בשנת 2005 נערך סקר ערכי טבע ונוף ברדיוס של 500 מ' סביב השטח המופר המבוקש. הדוח מצורף כנספח.

תיאור האתר המבוקש:

האזור המבוקש לכרייה נמצא דרומית לכביש קמ"ג בקטע שבין הכניסה למפעלים לבין הכניסה למכתש הגדול במישור ימין (ממשית צפון). האזור מוקף מדרום ומצפון במחצבות קיימות (ראה מפה מס' 2), ובשטח המבוקש נעשתה בעבר כרייה פיראטית של חול. כל השטח המוצע לכרייה הינו שטח מופר.

ערכי טבע ונוף באזור האתר המבוקש:

מחצבת חסין ממוקם במישור ימין, ברצועת חולות פוסיליים מתקופת הניאוגן. רצועת חולות ייחודית זו הינה יחידה פוסילית של חולות שאינם ברי התחדשות. ערכי הטבע הייחודיים של החולות הינם במגוון הצומח, בע"ח ושרידים פליאונטולוגיים. חברת הצומח העיקרית באזור הינה חברת שבטוט-רותם-מלעניאל. מיני הצומח במקום כוללים את אירוס ירוחם; שום המדבר; גיבסנית דביקה; אחלוף זעיר; עירית נבובה ועוד (מקורות המידע הינם סקר 2005 והמשרד להגנת הסביבה). מבין מיני הצומח במקום נמצאו שני מינים אשר מוגדרים בסכנת הכחדה עפ"י הספר האדום (שמידע ופולק 2007), אחלוף זעיר ואירוס ירוחם.

מובנים ומאובני עצים נמצאו במרחב החולות, אך לא בשטח המופר, שם הוסרה יחידת החולות. ריכוזי מאובנים, ובעיקר מאובני עצים נמצאו במקטע שבין הנקודות הבאות:

1. נ.צ. 157436/045724

2. נ.צ. 157347/045720

3. נ.צ. 157335/045785

ערכיות נופית:

האזור המיועד לכרייה נצפה לנוסעים בכביש מספר 206 לכוון עין ירקעם מעלה העקרבים ומכתש גדול. לא מדובר בכביש נופי אשר סטרילי ממפגעים, אלא בכביש העובר לאורכם של שטחי תעשייה ומוביל לאזורי התעשייה של נחל צין.
נוף הדיונות שממזרח לאזור המבוקש לכרייה גבוהה טופוגרפית מן האזור המיועד לכרייה וממזער את הנזק הנופי לנוסעים בכביש, לשטחי הכרייה נצפות נמוכה.

יתרונות סביבתיים של התכנית:

התכנית המדוברת כוללת בתוכה צירוף של אזור מופר, בו הוסרה באופן פיראטי שכבת החולות, והגדרת אזור בתול בתוך שטחי המחצבה כשלב אחרון לביצוע הכרייה בו, לשימור שטח זה. יחידת החולות עליה יושבת המחצבה הינה ייחודית ובעלת ערכי טבע רבים, כפי שצוין לעיל. שטח החולות אשר ישמר ממוקם בין שתי מחצבות מדרום ומצפון, ועל כן חשיבותו מתבטאת בשני אופנים : מסדרון אקולוגי ממזרח למערב; בנק זרעים אקולוגי

עתידי.

בשטח המבוקש, שכבת החולות בעלת הערכיות הגבוהה הוסרה, ונחשפה שכבת החרסיות, בה חסין אש עושים שימוש. השטח לא שוקם וכיום אין לה תוכניות שיקום. תכנית זו מציעה לשמר שטח חולות בתול בעל ייחודיות גבוהה, ולכרות באזור מופר אשר נפגע ולא עבר שיקום. תכנית הכרייה המחודשת של מחצבת חסין אש תכלול שיקום של שטח זה.

תמונה 1: השטח הדרומי לשימור.

תמונה 2: מאובני עצים בשטח הדרומי לשימור.

ממצאי הסקירה והנחיות בהתייחס לבקשה לאזור כרייה:

ממצאי הסקירה מלמדים כי ניתן לבצע כרייה באזור המבוקש. אתרי המאובנים הייחודיים נמצאים מחוץ לאזור המבוקש. האתרים שנמצאו על גבול אזורי הכרייה יסומנו בעזרת חביות למניעה פגיעה בטעות על ידי הקבלן מבצע הכרייה. בית הגידול החולי הינו בר שיקום כפי שהדבר ניכר באזורים סמוכים, אולם כאמור יש לשמר את החולות המפונים לטובת שיקום האזור בסיום הכרייה. ראה הנחיות כרייה ושיקום. בהוראות התכנית ישנה אמירה ברורה בדבר סקר גיאולוגי והצלת מאובנים במעבר בין השלבים.

